

PREOPERATORI ONLINE

En què consisteix el preoperatori *online*?

El procés de preoperatori *online* consisteix en:

1. **Elaboració d'un protocol per part del servei d'anestèsia** per determinar en quins casos els pacients poden ser inclosos en el preoperatori *online*.
2. **Visita virtual per part del professional** (professional anestesista o infermer format) que revisa les proves que anteriorment li han realitzat al pacient a través de la història clínica compartida (HC3).
3. **Contacte amb el pacient**, per part del personal d'infermeria, per validar que la informació sigui correcta. En cas que falti alguna de les proves es deriva al grup de programació quirúrgica per tal que es programin les proves i la posterior visita coordinadament.

L'avaluació preoperatòria és un element vital per garantir la seguretat en la cirurgia i l'anestèsia. S'ha constatat que **si es fa una valoració clínica prèvia adient, un percentatge important de les proves diagnòstiques (60-70%) són innecessàries**, generant molèsties al pacient i altres exploracions no innòcues.

Per què és important?

El preoperatori *online* és:

- **Més eficient**, ja que les visites que en el model tradicional realitzava l'anestesiòleg les realitza el professional d'infermeria *online* o telefònicament; i també per la disminució del nombre de proves, obtenint el mateix resultat.
- **Menys costós**, ja que hi ha una disminució significativa de les visites preoperatòries presencials, amb la conseqüent disminució de proves, sense afectar la seguretat del pacient.
- **Igual de segur** que el model convencional, sense augmentar la morbiditat ni la taxa d'anul·lacions quirúrgiques per un preoperatori inadequat.
- **Més satisfactori** tant per a professionals com per als pacients, ja que aquests no s'han de desplaçar al centre.

Aspectes clau per a la implementació

Per tal d'assegurar una implementació d'èxit d'aquesta pràctica, cal tenir en compte tres aspectes:

1. **Definir i compartir criteris** sobre:
  - a. Exploracions complementàries necessàries en cada cas (per exemple, protocol consensuat per part dels serveis d'anestèsia).
  - b. Procediments quirúrgics candidats a entrar en el circuit virtual.
  - c. El risc dels pacients i les proves adients en cada cas (per exemple, *check-list*).

? Què és?

El preoperatori *online* consisteix en una visita virtual on el professional anestesista recull la informació rellevant de la història clínica i les proves complementàries de l'atenció primària i hospitalària. Després que un professional mèdic o infermer revisi la informació, el professional infermer contacta amb el pacient per confirmar la informació i gestionar la programació de les proves pendents i posterior visita.

👍 Què aporta?

El preoperatori *online* pot beneficiar tant a pacients com a professionals i centres: redueix temps i costos per als pacients en evitar les visites presencials innecessàries; permet als professionals prioritzar el seu temps; contribueix a millorar la qualitat assistencial evitant exploracions complementàries innecessàries.

€ Quin impacte econòmic té?

L'experiència de l'Hospital de Viladecans ha estimat un estalvi de 25 euros per procés programat tenint en compte només l'estalvi en proves complementàries. Si es té en compte el cost associat a la pèrdua d'un dia de treball, l'estalvi econòmic global s'estima en 120 euros per pacient intervingut. Extrapolant aquestes dades al conjunt d'hospitalitzacions quirúrgiques del SISCAT, l'estalvi global per a la societat s'estima en 40 milions d'euros. Si només es té en compte l'estalvi de proves complementàries l'estalvi és de 9,6 milions d'euros.

Destaquem

Aquesta millor pràctica està relacionada amb la recomanació “Radiografia de tòrax preoperatòria en persones asimptomàtiques” del projecte Essencial, una iniciativa de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries que proposa recomanacions per evitar pràctiques clíniques de poc valor.

A partir de l'anàlisi de les experiències que s'estan desenvolupant en el sistema sanitari català, recollides a les Jornades del Pla de Salut, al registre d'experiències de la Fundació TicSalut i a l'Observatori d'Innovació en Gestió de la Sanitat a Catalunya (OIGS), l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya promou recomanacions sobre millors pràctiques.

Per a més informació:

Observatori d'Innovació en Gestió
oigs.salut@gencat.cat
<http://oigs.gencat.cat>

2. **Garantir la formació** del personal d'infermeria en la valoració preoperatòria.
3. **Disposar dels recursos materials necessaris**, com són l'HC3, les agendes virtuals mèdiques i d'infermeria i el telèfon.

També es recomana la realització de sessions de revisió exhaustiva per demostrar la seguretat del sistema i l'adaptació dels professionals al nou model.

Quins centres/ institucions ho estan implementant?

Els hospitals de l'Institut Català de la Salut (ICS) han posat en marxa les consultes de preoperatoris de forma virtual amb l'objectiu de millorar l'atenció a la ciutadania i optimitzar els recursos existents. Concretament, l'Hospital de Viladecans i l'Hospital Universitari de Bellvitge han estat pioners en la implementació d'aquesta pràctica.

- **Hospital de Viladecans.** L'experiència desenvolupada per l'Hospital de Viladecans es basa en la revisió informàtica de les dades clíniques dels pacients i la confirmació per via telefònica per part de professionals d'infermeria. Amb l'aplicació del preoperatori *online* s'han reduït en un 79% les visites presencials i un 90% les proves complementàries. Alhora, les complicacions perioperatòries i les anul·lacions d'intervencions quirúrgiques no s'han vist alterades, i la satisfacció de pacients i professionals ha augmentat.

L'estalvi ha estat de 25 euros per procés programat. Si es té en compte que el cost que representa la pèrdua d'un dia de treball per al pacient és de 40 euros, l'estalvi global és de 120 euros per pacient.

- **Hospital Universitari de Bellvitge.** L'experiència desenvolupada per l'Hospital Universitari de Bellvitge es basa en la revisió informàtica de les dades clíniques dels pacients i la confirmació per via telefònica per part de professionals d'infermeria en les intervencions quirúrgiques realitzades amb cirurgia major ambulatoria (CMA). Amb l'aplicació del preoperatori *online* s'han reduït en un 22% les analítiques i en un 17% els electrocardiogrames, un 100% les radiografies simples de tòrax. L'estalvi econòmic ha estat de 32 euros per pacient /any, amb un estalvi total de 192.117,94 euros/any.